

[Landbrugsministeren.]

den Maade, at Almenvellet kun kan betinge Ekspropriation, naar vi alle sammen er enige om det, saa kan der aldrig foretages Ekspropriation.

Saa var der et af de ærede Medlemmer, der sagde, at hvis man vil paastaa, at Almenvellet kræver en saadan Ekspropriationsbestemmelse, saa maa den gælde for alle Landboere. Heri er jeg heller ikke enig, for jeg ser ikke rettere end, at det, jeg sagde før, er et meget vigtigt Moment i hele Spørgsmaalet, nemlig at i Brugene fra 6—8 Tdr. Land op til 50—60 Tdr. Land findes den største Beskæftigelse, og dér faar Samfundet det meste ud af Jorden. Det er et Moment, der vejer saa stærkt til for Oprettelse af den Slags Brug, at der er Grund til at ekspropriere fra de Ejendomme, hvor det ikke er Tilfældet, men selvfølgelig ikke fra Ejendomme, som opfylder de Betingelser, jeg her nævner.

Naar man paastaar, at der ikke ydes fuld Erstatning, saa forstaar jeg ikke, hvordan man kan fremkomme med en saadan Udtalelse. Der staar kort og godt i Lovforslaget nøjagtig som i Grundloven, at der skal ydes fuld Erstatning. Hvad vil man mere? Vil man have mere end fuld Erstatning? Hvad er Hensigten?

Er man ikke en Gang tilfreds med fuld Erstatning, saa maa jeg sige, at saa er man mere end almindelig graadig. Jeg vil dog ikke tro, at man synes, der med nogen som helst Ret kan kræves mere end fuld Erstatning. Eller hvad er det, man kritiserer? Er det Vurderingsraadet, som vi har foreslaaet skal bestemme Erstatningens Størrelse, er det det, man kritiserer? Kan man paavise nogen anden Institution, der er mere sagkyndig paa det Omraade end Vurderingsraadet og Over-Skyldraadet, som udelukkende beskæftiger sig med at vurdere Jord og lignende?

Man fristes til at tro, at det efterhaanden er blevet saadan, at ikke alene Godsejerspartiet, men ogsaa de Konservative og Venstre udelukkende er gaaet ind i Arbejdet for denne Sag af Hensyn til Jordsælgerne og ikke af Hensyn til dem, der skal have Jorden. Hvis det er Tilfældet, beklager jeg det i høj Grad. Men jeg bliver jo endnu ved at nære et lille bitte Haab; ikke til de to første Partier; men til det tredie, at der skulde være en Mulighed for, at man i den senere Forhandling i Udvalget skulde kunne naa et Resultat trods mange af de faldne Udtalelser, som ikke paa nogen Maade giver Grund til særlig stor Optimisme.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Johannes Hansen har Ordet for en kort Bemærkning.

Johannes Hansen: Jeg rettede nogle enkelte Spørgsmaal til det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen. Det ærede Medlem forsøgte at svare; men det var i Virkeligheden ikke noget Svar. Nu satte jeg mit Haab til den højtærede Landbrugsminister, idet Spørgsmaalene ogsaa var rettet til ham. Men til Trods for, at den højtærede Minister nu svarede paa en Del nyt, der var kommet frem, undlod han ikke desto mindre at svare paa alle de Spørgsmaal — det var maaske mange —, som jeg rettede til ham. Jeg tillader mig derfor endnu en Gang at spørge Ministeren angaaende Besiddelsesformen: Er det rigtigt, som det er hævdet, at Byggelaan er opsagt i to Tilfælde, hvor der har fundet et Ejerskifte Sted ved Huse, der er oprettet efter 4. Oktober Loven, fordi den vedkommende Køber var for velhavende? Og kan man laane Penge i et andet Pengeinstitut for at indbetale det Byggelaan, der staar i disse Ejendomme, og har man derefter fri Raadighed over dem? Det er af den allerstørste Vigtighed at faa dette Spørgsmaal klart besvaret, fordi Regeringspartierne i deres Agitation stadig hævder, at disse Folk er frie og uafhængige paa samme Maade som en hvilken som helst anden Ejendomsbesidder.

Saa siger den højtærede Minister, at det vilde være en meget stor økonomisk Historie for Statskassen, hvis Venstres Forslag skulde gennemføres. Jeg vil til den højtærede Minister sige, at jeg kan ikke indse, hvorfor det skulde være saa forskrækkeligt. Jeg gaar ud fra, at Meningen maa være den, at der ikke skal være saa stor Forskel paa Jordværdien og den Indkøbspris, som Statens Jordlovsudvalg kan godkende som den Værdi, der i Virkeligheden er paa Jorden. Og naar Forholdet er det, at Sogneraad, Amtskommission og Statens Jordlovsudvalg altid skal godkende disse Priser, hvorfor skulde det saa være saa rent urimeligt?

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Ulrich har Ordet for en kort Bemærkning.

Ulrich: Jeg mangler stadig Svar paa de tre Spørgsmaal, jeg rettede til den højtærede Minister, og jeg anmoder om at faa dem besvaret. Jeg fik ikke noget Svar paa, hvad Ministeren forstaar ved fuld Erstatning. Jeg henviste udtrykkelig, da jeg spurgte, til de Bestemmelser, der findes i Ministerens